

Gdańsk, 20 listopada 2019 r.

KOMENDANT
MORSKIEGO ODDZIAŁU STRAŻY GRANICZNEJ
im. płk. Karola BACZA

MO-WK.0910.2.2019

Egz. nr 2

Pan
mjr SG Maciej Budny
Komendant
Placówki Straży Granicznej
w Ustce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat: „Realizacja postanowień zawartych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 czerwca 2002 r. w sprawie okresowego opiniowania funkcjonariuszy Straży Granicznej”, zrealizowanej w trybie zwykłym, ujętej w Planie kontroli Wydziału Kontroli Morskiego Oddziału Straży Granicznej na 2019 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092 z późn. zm.).

**I. Jednostka kontrolowana: Placówka Straży Granicznej w Ustce,
ul. Marynarki Polskiej 5,
76-270 Ustka.**

W okresie objętym kontrolą funkcję Komendanta Placówki SG w Ustce pełnił:

- 01.01.2017 r. – 19.06.2017 r., ppłk SG Eugeniusz Kolpaczyński,
- 20.06.2017 r. – 09.09.2018 r., mjr SG Arkadiusz Urlich,
- 11.09.2018 r. – 30.11.2018 r., mjr SG Michał Pliszka, p.o. Komendanta PSG w Ustce,
- 01.12.2018 r. – 17.01.2019 r., mjr SG Marek Cybul, p.o. Komendanta PSG w Ustce,
- 18.01.2019 r. – obecnie, mjr SG Maciej Budny.

II. Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- 1) st. chor. sztab. SG Katarzyna Sterczyńska - starszy specjalista Wydziału Kontroli MOSG – Kierownik Zespołu Kontrolnego – upoważnienie nr 9/19 z dnia 21 czerwca 2019 r.,
- 2) kpt. SG Joanna Nowik – starszy specjalista Wydziału Kontroli MOSG – upoważnienie nr 10/19 z dnia 21 czerwca 2019 r.

III. Kontrolę przeprowadzono w dniach: od 28.06.2019 r. do 30.07.2019 r.

IV. Zakres przedmiotowy kontroli:

Realizacja postanowień zawartych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 czerwca 2002 r. w sprawie okresowego opiniowania funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. Nr 86, poz. 787 z późn. zm.).

Zagadnienia poddane ocenie:

1. Terminowość sporządzania opinii służbowych.
2. Sporządzanie opinii służbowych.
3. Tryb zapoznawania funkcjonariuszy z opinią służbową.
4. Rozpatrywanie odwołań od opinii służbowych.

Cel kontroli:

Celem kontroli była ocena realizacji procesu okresowego opiniowania funkcjonariuszy Straży Granicznej pod kątem rzetelności i zgodności z obowiązującymi przepisami prawa.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 maja 2019 r.

W okresie objętym kontrolą ocenie poddano, zgodnie z kryteriami określonymi w doborze próby, 21 opinii służbowych funkcjonariuszy PSG w Ustce.

Podstawą dokonanych ustaleń była dokumentacja źródłowa tj. opinie służbowe funkcjonariuszy PSG w Ustce oraz pisemne wyjaśnienia uzyskane od przełożonych sporządzających przedmiotowe opinie.

V. Ocena skontrolowanej działalności.

Ocenę kontrolowanej jednostki dokonano na podstawie ustaleń stanu faktycznego przy zastosowaniu kryteriów legalności i rzetelności.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą, z ogólnej liczby 21 opinii służbowych 3 opinie były sporządzone zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 czerwca 2002 r. w sprawie okresowego opiniowania funkcjonariuszy Straży Granicznej, natomiast 17 opinii służbowych zostało sporządzonych z uchybieniami zaś 1 z nieprawidłowością.¹

Realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Jest to ocena ogólna, na którą składają się oceny cząstkowe poszczególnych obszarów tematycznych.

Ocenę sformułowano na podstawie następujących ustaleń:

1. Terminowość sporządzania opinii służbowych.

Zgodnie z art. 39 ustawy² funkcjonariusz Straży Granicznej podlega opiniowaniu służbowemu. Opinię służbową sporządza się z zachowaniem terminów zawartych

¹ Akta kontroli karta 15-80, 97-98, 101-102

² Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 147 t.j. z późn. zm.)

w § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 czerwca 2002 r. w sprawie okresowego opiniowania funkcjonariuszy Straży Granicznej.³

Na podstawie ustaleń dokonanych w trakcie kontroli w zakresie przestrzegania terminów sporządzania opinii służbowych stwierdzono, że w Placówce SG w Ustce, tylko u sierż. sztab. [REDAKTOWANE] nastąpiło niewłaściwe określenie terminu sporządzenia opinii służbowej. Kontrolowana opinia z dnia 13.07.2018 r. sporządzona została za okres 15.07.2017 r. – 13.07.2018 r., natomiast poprzednia z dnia 29.06.2016 r. za okres 15.07.2015 r. – 29.06.2016 r. Obydwie opinie dotyczyły mianowania na wyższy stopień służbowy.

Z powyższego wynika, że funkcjonariuszka SG [REDAKTOWANE] nie była opiniowana za okres od 30.06.2016 r. do 14.07.2017 r.⁴

Ww. opinię sporządził bezpośredni przełożony st. chor. sztab. [REDAKTOWANE] kierownik Zespołu ds. Przepływów i Wykroczeń GOŚ Placówki SG w Ustce, który oświadczył, iż wystąpiła „oczywista omyłka pisarska w dacie”, za okres opiniowania sierż. sztab. [REDAKTOWANE]

W celu zweryfikowania ww. informacji oraz uwzględniając oświadczenie st. chor. sztab. SG [REDAKTOWANE] pobrano z Wydziału Kadr i Szkolenia dodatkowo opinię służbową ww. funkcjonariuszki z dnia 15.07.2015 r.⁶ za okres od 15.09.2014 r. – 14.07.2015 r.

Po przeanalizowaniu ww. opinii służbowych:

- z dnia 15.07.2015 r. – za okres 15.09.2014 r. – 14.07.2015 r.
- z dnia 29.06.2016 r. – za okres 15.07.2015 r. – 29.06.2016 r.
- z dnia 13.07.2018 r. – za okres 15.07.2017 r. – 13.07.2018 r.

stwierdzono, że st. chor. sztab. SG [REDAKTOWANE] sporządzając opinię z dnia 13.07.2018 r. nie uwzględnił dokumentu z 29.06.2016 r., tylko odniósł się do opinii z dnia 15.07.2015 r. Z wyjaśnień złożonych przez ww. wynika, że „oczywista omyłka pisarska w dacie” polegała na omyłkowym wpisaniu w opinii z dnia 13.07.2018 r. roku 2017, a nie 2015.

Uwzględniając stanowisko st. chor. sztab. SG [REDAKTOWANE] ustalono, że funkcjonariuszka została dwukrotnie opiniowana za okres 15.07.2015 r. – 29.06.2016 r. Powyższe uchybienie nie spowodowało żadnych negatywnych konsekwencji nie wpływając na proces mianowania funkcjonariuszki na wyższy stopień. Funkcjonariuszka z opinią zapoznała się i żadnych uwag nie wniosła.⁷

Ponadto w trakcie kontroli stwierdzono 13 przypadków, w których termin opiniowania został przesunięty:

- ✓ dla 10 funkcjonariuszy ze względu na mianowanie na wyższy stopień,
- ✓ dla 2 funkcjonariuszy na zakończenie szkolenia trwającego co najmniej 3 miesiące
- ✓ dla 1 funkcjonariusza ze względu na przeniesienie do innej jednostki organizacyjnej.

Przesunięcia te były zasadne i zgodne z § 3 rozporządzenia w sprawie okresowego opiniowania funkcjonariuszy Straży Granicznej.

Pozostałe opinie służbowe sporządzone były terminowo, zgodnie z ww. rozporządzeniem.

Terminowość sporządzania opinii służbowych oceniono pozytywnie z uchybieniami.

³ Zwanego dalej rozporządzeniem

⁴ Akta kontroli karta 101-102

⁵ Akta kontroli karta 100

⁶ Akta kontroli karta 103-104

⁷ Akta kontroli karta 106

2. Sporządzanie opinii służbowych.

Na podstawie ustaleń dokonanych w trakcie kontroli stwierdzono, że zgodnie z treścią § 5 ust. 4 rozporządzenia wszystkie opinie służbowe zostały sporządzone na obowiązującym formularzu, który odpowiada wzorowi określonemu załącznikiem do rozporządzenia MSWiA z dnia 17 czerwca 2002 r. w sprawie okresowego opiniowania funkcjonariuszy Straży Granicznej.

W oparciu o § 4 ww. rozporządzenia, opiniowanie polega na ocenie:

- ✓ przygotowania zawodowego funkcjonariusza,
- ✓ sposobu wykonywania przez opiniowanego zadań służbowych,
- ✓ wyników osiąganych przez opiniowanego podczas szkolenia,
- ✓ uzdolnień opiniowanego mających wpływ na sposób wykonywania zadań służbowych.

W pkt III. opinii służbowej, oceny sposobu wykonywania zadań służbowych dokonuje się według kryteriów określonych w § 4 ust. 2 rozporządzenia, w skali od 1 do 6.

Na ocenę końcową podsumowującą punkt III wchodzić dwie oceny:

- ✓ pierwsza ocena wystawiona zostaje za przygotowanie zawodowe, sposób wykonywania zadań służbowych oraz sposób wykonywania zadań służbowych przez funkcjonariuszy zajmujących stanowiska kierownicze w SG,
- ✓ druga, jest oceną za wyniki osiągnięte podczas szkoleń.

W przeanalizowanych opiniach służbowych funkcjonariuszy placówki zespół kontrolny stwierdził, że w 7 przypadkach brakowało pierwszej z ocen wchodzących w skład oceny końcowej.

Odnosząc się do kolejnego elementu punktu III „Ocena wyników osiąganych podczas szkolenia”, należy zauważyć, że zgodnie z treścią „wzoru opinii”, jak również treścią *Poradnika dotyczącego okresowego opiniowania funkcjonariuszy Straży Granicznej*⁸ rubryka ta powinna być wypełniana tylko przez ośrodki szkolenia Straży Granicznej.

W trakcie kontroli stwierdzono, że w 10 analizowanych opiniach, rubryka ta została wypełniona przez osobę sporządzającą, tj. bezpośredniego przełożonego.

W pkt IV. opinii służbowej „Ocena uzdolnień mających wpływ na sposób wykonywania zadań służbowych” przez opiniowanego oceny dokonuje się według kryteriów, w skali ocen od A do D.

W przypadku gdy opiniujący nie jest w stanie dokonać oceny danego uzdolnienia z powodu braku danych, w rubryce „ocena w skali od A do D” powinien wpisać symbol „X”.

W Placówce SG w Ustce prawidłowej oceny dokonano w 6 opiniach służbowych, natomiast w pozostałych rubryka została wypełniona niewłaściwie.⁹

Odpowiedzialność za zaistniałe błędy i braki ponoszą osoby sporządzające opinie służbowe. Powyższe sytuacje nie wywołały negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności i przypadki te należy uznać za uchybienia.

W trakcie kontroli stwierdzono, że opinie służbowe w kwestii poprawności danych personalnych funkcjonariuszy uzupełnione zostały prawidłowo, za wyjątkiem jednego przypadku dotyczącego sierż. sztab. ██████████ gdzie w rubryce „Rodzaj służby i data jej rozpoczęcia (stała, przygotowawcza)”, wskazano tylko rodzaj służby.¹⁰

⁸ *Poradnik dotyczący okresowego opiniowania funkcjonariuszy Straży Granicznej*, zaakceptowany przez Komendanta Głównego Straży Granicznej płk SG Marka Łapińskiego w dniu 27 marca 2017 r.

⁹ Akta kontroli karta 97-98, 101-102

¹⁰ Akta kontroli karta 97-98

W Placówce SG w Ustce wszystkie opinie służbowe zostały sporządzone zgodnie z zapisami § 5 ust. 1 rozporządzenia *opinię służbową sporządza osoba zajmująca stanowisko kierownicze bezpośrednio wyższe od stanowiska zajmowanego przez funkcjonariusza podlegającego opiniowaniu*, tzw. „bezpośredniego przełożonego”.

W toku kontroli stwierdzono, że w opinii sierż. sztab. SG [REDAKTOWANE] z dnia 23.01.2017 r. w miejscu „*stopień, imię, nazwisko, stanowisko i podpis przełożonego, który sporządził opinię służbową*” została złożona tylko „parafka”, zaś u chor. SG [REDAKTOWANE] opinia z dnia 16.01.2018 r. nie została podpisana przez przełożonego, osobę sporządzającą.¹¹

Odpowiedzialność w tych dwóch przypadkach spoczywa na kierowniku Grupy Służby Granicznej Placówki SG w Ustce kpt. SG [REDAKTOWANE]. Kpt. SG [REDAKTOWANE] oświadczył, że po złożeniu podpisu w miejscu do tego przeznaczonym, przez przeoczenie nie postawił swojej pieczętki, która zawiera stanowisko i nazwisko osoby sporządzającej. Brak negatywnych następstw oraz błąd o charakterze formalnym zespół kontrolny uznał za uchybienie.

Natomiast co do drugiej kwestii kpt. SG [REDAKTOWANE] oświadczył, iż to on sporządził przedmiotową opinię, a funkcjonariusz opiniowany zapoznał się z nią i uwag nie wnosił, co potwierdził datą i złożeniem podpisu. Według ww. funkcjonariusza brak autoryzacji spowodowany był koniecznością wykonywania wielu innych zadań, pośpiechem oraz przeoczeniem.¹²

Nie stwierdzono negatywnych następstw powyższej nieprawidłowości. Biorąc powyższą sytuację pod uwagę błąd o charakterze formalno - prawnym doprowadził do sytuacji, że opinia służbowa z dnia 16.01.2018 r. na dzień dzisiejszy jest nieważna. Podpisanie dokumentu stanowi o jego autentyczności i prawdziwości, a osoba sporządzająca w ten sposób składa oświadczenie zawarte w dokumencie.

Sporządzanie opinii służbowych oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

3. Tryb zapoznawania funkcjonariuszy z opinią służbową.

Zgodnie z § 7 ust. 1 rozporządzenia, oprócz 1 opinii sierż. sztab. SG [REDAKTOWANE] wszystkie osoby opiniowane z Placówki SG w Ustce zapoznały się z opinią służbową w terminie 14 dni od jej sporządzenia i potwierdziły to swoim podpisem.

Opinia sierż. sztab. SG [REDAKTOWANE] z dnia 23.01.2017 r. sporządzona przez por. SG [REDAKTOWANE] została podpisana 6.02.2017 r., tj. 1 dzień po terminie. Por. SG [REDAKTOWANE] oświadczył, że przekroczenie czasu opiniowania spowodowane było tym, iż sierż. sztab. SG [REDAKTOWANE] w dniach od 23.01.2017 r. – 27.01.2017 r. przebywał na kursie w COSSG w Koszalinie, a bezpośrednio po jego zakończeniu odbierał nadgodziny. Funkcjonariusz z opinią zapoznał się w pierwszym dniu po powrocie do służby.¹³

Zaznaczyć należy, iż wymóg zapoznania opiniowanego z opinią służbową wskazany został również w art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. *o Straży Granicznej, Funkcjonariusza zapoznaje się z opinią służbową w ciągu 14 dni od jej sporządzenia (...).*

¹¹ Akta kontroli karty 97-98, 101-102

¹² Akta kontroli karta 89

¹³ Akta kontroli karta 89

Mając jednak na uwadze jednostkowy przypadek, krótki termin przekroczenia, treść złożonych wyjaśnień przez kierownika Grupy Służby Granicznej oraz brak negatywnych następstw przekroczenia terminu o jeden dzień, powyższe uznano za uchybienie.

Ustalono ponadto, że wszyscy funkcjonariusze z Placówki Straży Granicznej w Ustce potwierdzili podpisem zapoznanie się z opinią służbową. Jednakże stwierdzić należy, iż zgodnie z zapisami *Poradnika dotyczącego okresowego opiniowania funkcjonariuszy Straży Granicznej*, zaleca się aby zapoznanie się z opinią służbową opatrzone było datą i podpisem funkcjonariusza.

W 8 opiniach służbowych brakuje daty.¹⁴

Tryb zapoznawania funkcjonariuszy z opinią służbową oceniono pozytywnie z uchybieniami.

4. Rozpatrywanie odwołań od opinii służbowych.

Zgodnie z § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 czerwca 2002 r. w sprawie okresowego opiniowania funkcjonariuszy Straży Granicznej, funkcjonariuszowi przysługuje prawo do zakwestionowania treści opinii i wniesienia w ciągu 14 dni od dnia zapoznania się, odwołania od opinii. W Placówce Straży Granicznej w Ustce nie stwierdzono żadnego przypadku odwołania się opiniowanego od opinii służbowej, w związku z czym nie dokonano oceny przedmiotowego obszaru.

VI. Zalecenia

1. Uzupełnić opinię służbową chor. SG [REDAKTED] z dnia 16.01.2018 r. o brakujący podpis przełożonego sporządzającego przedmiotową opinię z adnotacją zalecenia pokontrolnego. Po dokonaniu autoryzacji ponownie zapoznać ww. funkcjonariusza z opinią służbową.
2. Na podstawie przepisów prawa regulujących proces opiniowania funkcjonariuszy SG oraz w oparciu o zapisy „*Poradnika dotyczącego okresowego opiniowania funkcjonariuszy Straży Granicznej*”, przeprowadzić dla kadry kierowniczej placówki szkolenie na temat prawidłowego sporządzania opinii służbowych. W przedmiotowym szkoleniu należy omówić stwierdzone w wyniku kontroli uchybienia i nieprawidłowości.
3. Przestrzegać 14 dniowego terminu zapoznawania funkcjonariuszy ze sporządzoną opinią służbową, zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej.

VII. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przesłano kierownikowi podmiotu kontrolowanego.

VIII. O przeprowadzeniu kontroli w trybie zwykłym dokonano wpisu w „Księżce kontroli PSG w Ustce”, RWD 119/18, str. 1/65, poz. nr 2.

IX. Komendant Placówki Straży Granicznej w Ustce na podstawie art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092 z późn. zm.), ma obowiązek w terminie do dnia 20 grudnia 2019 r., pisemnego

¹⁴ Akta kontroli karty 97-98, 101-102

poinformowania Komendanta Morskiego Oddziału Straży Granicznej o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykonania, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości.

Zgodnie z art. 48 ww. ustawy, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

KOMENDANT
 Morskiego Oddziału Straży Granicznej

 kmdr SG Wacław Heninborch
 ZASTĘPCA KOMENDANTA

 (podpis kierownika jednostki kontrolującej)

NACZELNIK
 Wydziału Kontroli
 Morskiego Oddziału Straży Granicznej
 im. płk. Karola Bacza
 20.11.2019.
 kmdr por. SG Edyta Józwiak

Wykonano w 2 egzemplarzach:
 Egz. nr 1 – Komendant PSG w Uście
 Egz. nr 2 – a/a
 Wykonał/Sporządził: Zespół kontrolny (tel. 6618201)
 Dnia 18.11.2019 r.

Za zgodność
NACZELNIK
 Wydziału Kontroli
 Morskiego Oddziału Straży Granicznej
 im. płk. Karola Bacza
 kmdr por. SG Edyta Józwiak